

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 42/06-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. februára 2006 predbežne prerokoval sťažnosť P. G., bytom P., ktorou namieta porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie rozsudkom bývalého Okresného súdu Partizánske sp. zn. 3 C 157/03 z 15. apríla 2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co 143/01 z 29. októbra 2004 a oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. Se – St' 43/05 z 30. novembra 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2006 doručená sťažnosť P. G. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej práva na „*spravodlivý proces*“ rozsudkom bývalého Okresného súdu Partizánske (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 C 157/03 z 15. apríla 2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 143/01 z 29. októbra 2004 a oznámením

Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) sp. zn. Se – St’ 43/05 z 30. novembra 2005.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza, že označené rozsudky, ktorými mali byť porušené jej základné práva, nadobudli právoplatnosť 3. decembra 2004. Proti týmto rozsudkom „... mimoriadnym opravným prostriedkom bolo dovolanie, ktoré podáva generálny prokurátor do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdov, teda v tejto veci do 2. 12. 2005. Od 20. 12. 2004 až do jednoročnej lehoty na podanie mimoriadneho dovolania, teda do 2. 12. 2005 som sa domáhala svojich práv podaním podnetov k podaniu mimoriadneho dovolania.

Dňa 13. 10. 2005 bol generálnej prokuratúre doručený môj opakovaný podnet k podaniu mimoriadneho dovolania s doplnením rozsahu, s ktorým sa generálna prokuratúra nezaoberala. Listom zo dňa 18. 10. 2005 mi bolo oznámené, že môj podnet sa zakladá do spisu bez ďalšieho opatrenia. Následne som listom zo dňa 24. 10. 2005, ktorý bol generálnej prokuratúre doručený 26. 10. 2005, požiadala generálneho prokurátora o osobné prijatie. Zároveň som mu opätovne oznámila, že rozhodnutiami vyššie uvedených súdov bol porušený zákon a lehota na podanie mimoriadneho dovolania je do 2. 12. 2005. Keďže mi nebolo nič oznámené, zatelefonovala som do kancelárie generálneho prokurátora dňa 30. 11. 2005. Bolo mi oznámené, že p. generálny prokurátor nie je v práci a že mi bude písomne oznámené, či bude podané mimoriadne dovolanie alebo nie. Verila som, že bude spravodlivosti učinené zadosť a že bude podané mimoriadne dovolanie. Dňa 5. 12. 2005 mi bolo z generálnej prokuratúry doručené oznámenie, z ktorého som sa dozvedela, že mimoriadne dovolanie podané nebolo a moja žiadosť i o osobné prijatie bola považovaná za vybavenú“.

Napadnutými právoplatnými rozsudkami označených všeobecných súdov bol zamietnutý návrh sťažovateľky na určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a na náhradu mzdy.

Sťažovateľka v sťažnosti podrobne opisuje genézu pracovnoprávneho sporu s jej bývalým zamestnávateľom a zdôvodňuje, prečo podľa jej názoru v jej prípade výpovedný

dôvod neexistoval a prečo je výpoveď, ktorá jej bola daná 16. októbra 2003, neplatná. Ďalej tvrdí, že svedecké výpovede svedkov, ktorí vypovedali v súdnom konaní v jej neprospech, boli zmanipulované a písomné dôkazy vyhotovené dodatočne. Podľa nej ako okresný súd, tak aj krajský súd „... *nie celkom presne ujasnili moje právne postavenie a právne posúdenie tejto veci*“. Sťažovateľka taktiež namieta spôsob hodnotenia dôkazov okresným súdom a uvádza, že „... *odporuje pravidlám logického myslenia*“.

V závere sťažnosti argumentuje sťažovateľka tým, že „*Mojím ústavným právom je právo na spravodlivý proces.*

Súdy sa dopustili pochybenia, keď nedostatočne vyhodnotili skutkový stav v súlade s ustanovením § 132 O. s. p. a následne vykonané dôkazy nepresvedčivo, nekonkrétne a v rozpore s ustanovením § 157 O. s. p. popísali a neuviedli dostatočne jasne, ktoré skutočnosti vzali za dokázané a o ktoré svoje skutkové zistenia opreli a akými úvahami sa spravovali pri hodnotení dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú.

Súdy sa viac venovali vykonštruovanej obžalobe proti mojej osobe na úkor náležitého zistenia skutkového stavu v tomto konaní.

Nepostupovali dôsledne podľa kritérií vyplývajúcich z § 132 O. s. p., pretože v odôvodnení rozsudkov je popis jednotlivých dôkazov na úkor potrebných právnych úvah týkajúcich sa hodnotenia dôkazov jednotlivo i v ich súhrne“.

Na základe týchto skutočností dospela sťažovateľka k záveru, že „*Predmetná výpoveď je neplatná – formálne nesprávna a vecne neopodstatnená.*

Rozhodnutím súdov a nepodaním mimoriadneho dovolania voči rozhodnutiam súdov boli porušené moje základné práva. Podľa čl. 149 Ústavy SR – Prokuratúra SR chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu. I napriek skutočnosti, že som bola poškodená na svojich právach rozhodnutím súdov, ktoré nemá oporu v našom právnom poriadku, nepodala mimoriadny opravný prostriedok – mimoriadne dovolanie“.

Preto sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd „... *zrušil právoplatné rozhodnutia Okresného súdu v Partizánskom z 15. 4. 2004 č. k. 3 C 157/03-92 v spojení s rozsudkom*

Krajského súdu v Trenčíne z 29. 10. 2004 č. k. 4 Co 143/01-151 a rozhodnutia Generálnej prokuratúry SR a aby vrátil vec Okresnému súdu v Topoľčanoch na ďalšie konanie a rozhodnutie“.

Osobitnou žiadosťou doručenou ústavnému súdu súčasne so sťažnosťou sťažovateľka požiadala, aby jej bol v konaní pred ústavným súdom ustanovený právny zástupca z radov advokátov. K svojej žiadosti pripojila aj vyplnené a príslušnými orgánmi potvrdené tlačivo o jej osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľky rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 C 157/03 z 15. apríla 2004 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 143/01 z 29. októbra 2004

V zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, IV. ÚS 139/04). Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z listinných dôkazov, ktoré k nej sťažovateľka pripojila, vyplýva, že napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s označeným rozsudkom odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 3. decembra 2004. Sťažnosť sťažovateľky z 27. januára 2006 bola ústavnému súdu doručená 31. januára 2006 a podaná na poštovú prepravu 30. januára 2006.

Sťažovateľka v predmetnej veci podala generálnemu prokurátorovi tri podnety (pôvodný z 20. decembra 2004, opakovaný z 21. februára 2005 a ďalší opakovaný z 25. apríla 2005) na podanie mimoriadneho dovolania. Zachovanie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde odôvodňovala sťažovateľka tým, že v súlade s ustanovením § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde „*Od 20. 12. 2004 až do jednoročnej lehoty na podanie mimoriadneho dovolania teda do 2. 12. 2005 som sa domáhala svojich práv podaním podnetov k podaniu mimoriadneho dovolania*“.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi [§ 243e až 243j Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu možné prihliadať (mutatis mutandis I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, III. ÚS 272/05, IV. ÚS 8/06 a iné). Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž závislé na snahe sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale na naplnení skutočností uvedených v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 233/03).

V súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou ústavný súd opakovane vyslovil, že mimoriadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ nemôže uplatniť osobne a s ktorým sa ako právny účinok nespája priame odstránenie opodstatnene namietnutého porušenia ústavného práva alebo slobody, nemá povahu účinného právneho prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, teda takého právneho prostriedku, ktorý musí sťažovateľ vyčerpať skôr, ako sa v konaní pred ústavným súdom môže uchádzať o ochranu svojich práv podľa čl. 127 ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 34/99, III. ÚS 146/03, III. ÚS 11/04).

Podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nemožno preto považovať za využitie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde. Pre posúdenie otázky zachovania lehoty v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nie je preto rozhodujúce, kedy bolo sťažovateľke doručené oznámenie o odložení jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania a ďalších opakovaných podnetov, ale dátum nadobudnutia právoplatnosti napadnutých rozhodnutí označených všeobecných súdov (3. decembra 2004).

Sťažovateľka sa teda ústavnej ochrany svojho práva, k porušeniu ktorého podľa nej došlo namietanými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu, domáhala až po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

2. K namietanému porušeniu označeného práva sťažovateľky oznámením generálnej prokuratúry sp. zn. Se – Sť 43/05 z 30. novembra 2005

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 201/03, II. ÚS 144/05, IV. ÚS 100/04).

Sťažovateľka namieta, že namietaným oznámením generálnej prokuratúry došlo k porušeniu jej práva na „*spravodlivý proces*“.

Porušenie uvedeného práva vidí sťažovateľka v oznámení generálneho prokurátora, ktorým nevyhovela jej opakovanému podnetu a nepodal mimoriadne dovolanie proti citovaným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu a zároveň odmietol jej žiadosť o osobné prijatie „*pre mimoriadnu pracovnú zaneprázdnenosť*“.

Predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. OSP. Z týchto ustanovení je nad všetky pochybnosti zrejmé, že ide o mimoriadny opravný prostriedok ako procesný inštitút, využitie ktorého patrí generálnemu prokurátorovi. Nejde teda o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd stabilne judikoval, že na akceptovanie, resp. vyhoviecie podnetu na podanie návrhu na podanie mimoriadneho dovolania nie je právny nárok, t. j. osoba, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie a generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie (táto voľná úvaha je vylúčená iba v prípade, že zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené). Ústavný súd v súvislosti s tým vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05). Vzhľadom na to generálny prokurátor nemohol odložením takéhoto podania, t. j. jeho neakceptovaním, spôsobiť namietané porušenie predmetného práva sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy), ako aj jej žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2006